

I

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen on pakollista)

ASETUKSET

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 169/2009,

annettu 26 päivänä helmikuuta 2009,

kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen

(Kodifioitu toisinto)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 19 päivänä heinäkuuta 1968 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1017/68 ⁽³⁾ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osilta ⁽⁴⁾. Tämän takia mainittu asetus olisi selkeyden ja järjeistämisen vuoksi kodifioitava.

(2) Kilpailusäännöt rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä ovat osa yhteistä liikennepolitiikkaa ja yleistä talouspolitiikkaa.

(3) Näiden osa-alueiden kilpailusääntöjen olisi otettava huomioon liikenteen erityispiirteet.

(4) Jos liikennettä koskevat kilpailusäännöt poikkeavat yleisistä kilpailusäännöistä, yrityksillä olisi oltava mahdollisuus varmistua siitä, mitä sääntöjä kuhunkin yksittäistapaukseen sovelletaan.

(5) Liikennettä koskevia kilpailusääntöjä on sovellettava yhtäläisesti kuljetuskaluston yhteisrahoitukseen ja -hankintaan tiettyjen yritysryhmittymien yhteisesti järjestämiä palveluja varten sekä kuljetuksiin liittyvien palvelujen tarjoajien tiettyihin rautatie-, maantie- tai sisävesiliikenteeseen liittyviin toimiin.

(6) Näissä kolmessa liikennemuodossa on, jotta estetään jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvat vaikutukset ja kilpailun vääristyminen sisämarkkinoilla, periaatteessa kiellettävä ennen kaikkea sellaiset yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset ja yritysten väliset yhdenmukaistetut menettelytavat sekä sellainen määrävän markkina-aseman väärinkäyttö sisämarkkinoilla, joilla voisi olla tällaisia vaikutuksia.

(7) Sellaiset liikenteen alan sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena tai seurauksena ovat ainoastaan tekniset parannukset tai tekninen yhteistyö, voidaan vapauttaa kilpailunrajoituksesta, koska ne osaltaan parantavat tuottavuutta. Tämän asetuksen soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella neuvosto voi komission ehdotuksesta muuttaa tällaisten sopimusten luetteloa.

⁽¹⁾ EUVL C 219 E, 28.8.2008, s. 67.

⁽²⁾ EUVL C 161, 13.7.2007, s. 100.

⁽³⁾ EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1.

⁽⁴⁾ Katso liite I.

- (8) Alan toisinaan liian hajanaisen rakenteen parantamiseksi kilpailunrajoituskiekkolasta pitäisi maantie- ja sisävesiliikenteessä vapauttaa myös ne sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, joilla näille kahdelle kuljetusalalle muodostetaan ja niillä toimii sellaisia yritysyhmittymiä, joiden tarkoituksena on liikenteen harjoittaminen, mukaan lukien kuljetuskaluston yhteisrahoitus ja -hankinta yhteisesti järjestettyjä palveluja varten. Tällainen yleinen vapautus voidaan myöntää vain, jos ryhmittymän kokonaiskuljetuskyky ei ole vahvistettua enimmäismäärää suurempi ja jos ryhmittymään kuuluvien yksittäisten yritysten kuljetuskyky ei ylitä rajoja, jotka määrätään niin, että millään yksittäisellä yrityksellä ei voi olla määräävää markkina-asemaa ryhmittymässä. Komissiolla olisi kuitenkin oltava toimivalta puuttua asiaan, jos tällaisilla sopimuksilla jossakin erityisessä tapauksessa olisi niiden edellytysten kannalta soveltumattomia vaikutuksia, joiden täyttyessä kilpailua rajoittava sopimus voidaan katsoa lailliseksi, ja jos niissä olisi kyse vapautuksen väärinkäytöstä. Se, että ryhmittymän kokonaiskuljetuskyky on vahvistettua enimmäismäärää suurempi tai että ryhmittymä ei voi vaatia vapautusta siihen kuuluvien yksittäisten yritysten kuljetuskyvyn vuoksi, ei kuitenkaan sellaisenaan estä ryhmittymää perustamasta lailliseen sopimukseen, päätökseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan, jos se täyttää sille tässä asetuksessa säädetty edellytykset.
- (9) Ensimmäisessä yritysten tehtävänä on arvioida, onko niiden sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen pääasiallisena seurauksena kilpailun rajoittuminen vai kilpailun rajoittumiseen oikeuttavat taloudelliset edut, ja sen mukaisesti omalla vastuullaan päättää tällaisten sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen laittomuudesta tai laillisuudesta.
- (10) Yritysten olisi sen vuoksi sallittava tehdä ja noudattaa sopimuksia niistä ilmoittamatta. Tämän vuoksi on olemassa vaara, että sopimukset julistetaan taannehtivasti mitättömiksi, jos ne tutkitaan valituksen johdosta tai komission omasta aloitteesta, mutta tämä ei estä niiden julistamista lailliseksi niillä tavoin myöhemmin tutkittaessa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä yhtäältä kaikkiin sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kuljetusmaksujen ja -ehtojen vahvistaminen, kuljetuspalvelujen tarjonnan rajoittaminen tai valvonta, kuljetusmarkkinoiden jakaminen, teknisten parannusten tai teknisen yhteistyön toteuttaminen taikka kuljetuskaluston tai -tarvikkeiden yhteisrahoitus tai -hankinta, jos nämä toimet välittömästi liittyvät kuljetuspalvelujen tarjoamiseen ja ovat tarpeen 3 artiklassa tarkoitettua

maantie- tai sisävesiliikenteen yritysyhmittymän yhteisesti järjestämien palvelujen kannalta, ja toisaalta määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön kuljetusmarkkinoilla. Säännöksiä sovelletaan myös kuljetuksiin liittyvien palvelujen tarjoajien toimiin, joilla on jokin edellä mainittu tarkoitus tai seuraus.

2 artikla

Teknisiä sopimuksia koskeva poikkeus

1. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kielto ei koske sopimuksia, päätöksiä tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joiden tarkoituksena tai seurauksena ovat tekniset parannukset tai tekninen yhteistyö:

- standardoimalla laitteita, kuljetustarvikkeita, kulkuneuvoja tai kiinteitä laitteita;
- vaihtamalla tai käyttämällä yhdessä henkilöstöä, laitteita, kulkuneuvoja tai kiinteitä laitteita kuljetuksia varten;
- järjestämällä ja toteuttamalla peräkkäisiä, toisiaan täydentäviä, korvaavia tai yhdistettyjä kuljetuksia sekä vahvistamalla tai noudattamalla niissä käytettäviä maksuja ja ehtoja, mukaan lukien erityiset kilpailukykyiset hinnat;
- käyttämällä toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimpia reittejä yhdellä kuljetusmuodolla tapahtuviin kuljetuksiin;
- sovittamalla yhteen jatkoyhteyksien kuljetusaikatauluja;
- yhdistämällä yksittäisiä lähetyksiä;
- vahvistamalla yhdenmukaisia sääntöjä maksutaulukoiden rakenteesta ja niiden käyttämisestä koskevista ehdoista, jos näillä säännöillä ei vahvisteta kuljetusmaksuja eikä -ehtoja.

2. Komissio tekee tarvittaessa neuvostolle ehdotuksia 1 kohdassa olevan luettelon laajentamisesta tai supistamisesta.

3 artikla

Pienten ja keskisuurten yritysten ryhmittymiä koskeva poikkeus

1. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kielto ei koske mainitussa artiklassa tarkoitettuja sopimuksia, päätöksiä tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja, jos niiden tarkoituksena on:

a) maantie- tai sisävesiliikenteen yritysryhmittymien perustaminen ja toiminta liikenteen harjoittamista varten;

b) kuljetuskaluston tai -tarvikkeiden yhteisrahoitus tai -hankinta, ja nämä toimet liittyvät välittömästi kuljetuspalvelujen tarjoamiseen ja ovat tarpeen edellä mainittujen ryhmittymien yhteisten toimien kannalta;

ja jos minkään ryhmittymän kokonaiskuljetuskyky ei ole suurempi kuin

i) 10 000 tonnia maantiekuljetuksissa,

ii) 500 000 tonnia sisävesikuljetuksissa.

Minkään ryhmittymään kuuluvan yksittäisen yrityksen kuljetuskyky ei saa olla suurempi kuin 1 000 tonnia maantiekuljetuksissa eikä suurempi kuin 50 000 tonnia sisävesikuljetuksissa.

2. Jos jollakin 1 kohdassa tarkoitettulla sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla on tietyssä tapauksessa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan vaatimusten kanssa ristiriitaisia vaikutuksia, yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä voidaan vaatia lopettamaan kyseiset vaikutukset.

4 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (ETY) N:o 1017/68, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä I olevassa A osassa mainitulla asetuksella,

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä helmikuuta 2009.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

I. LANGER

lukuun ottamatta 13 artiklan 3 kohtaa, jota sovelletaan edelleen päätöksiin, jotka tehdään asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklan nojalla ennen 1 päivää toukokuuta 2004, kyseisten päätösten voimassaolon päättymispäivään.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

5 artikla

Voimaantulo ja olemassa olevat sopimukset

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa ei sovelleta sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka olivat olemassa Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymispäivänä tai jotka olivat olemassa Tšekin tasavallan, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymispäivänä ja jotka kuuluvat liittymisen vuoksi perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos niitä muutetaan kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä siten, että ne täyttävät tämän asetuksen 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Tätä kohtaa ei sovelleta sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka liittymispäivänä kuuluvat jo ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

LIITE I

A OSA

Kumottu asetus ja sen muutos

(4 artikla)

Neuvoston asetus (ETY) N:o 1017/68
(EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1)

lukuun ottamatta 13 artiklan 3 kohtaa

Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2003
(EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1)

ainoastaan 36 artikla

B OSA

Muutokset, joita ei ole kumottu

Vuoden 1972 liittymisasiakirja

Vuoden 1979 liittymisasiakirja

Vuoden 1994 liittymisasiakirja

Vuoden 2003 liittymisasiakirja

LIITE II

VASTAAVUUSTAULUKKO

Asetus (ETY) N:o 1017/68	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
3 artikla	2 artikla
4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen johdantokappaleen ensimmäinen luetelmakohta	3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen johdantokappaleen a alakohta
4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen johdantokappaleen toinen luetelmakohta	3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen johdantokappaleen b alakohta
4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen johdantokappaleen ensimmäinen luetelmakohta	3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen johdantokappaleen i alakohta
4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen johdantokappaleen toinen luetelmakohta	3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen johdantokappaleen ii alakohta
4 artiklan 1 kohdan toinen alakohta	3 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
4 artiklan 2 kohta	3 artiklan 2 kohta
—	4 artikla
30 artiklan 1 kohta	5 artiklan 1 kohta
30 artiklan 3 kohdan toinen alakohta	5 artiklan 2 kohta
31 artikla	—
—	Liite I
—	Liite II